Page URL : http://lib2mag.ir/4500/technology-sipx/ DateTime: 23/4/2017 @ 8:37:33

شاپا الکترونیکی ۲۴۷۶-۴۴۴۵
کتابدار ۲.۰
مجله ای فناوری ۲.۰، مهارتی و کاربردی برای کتابخانه ها و کتابداران ایران

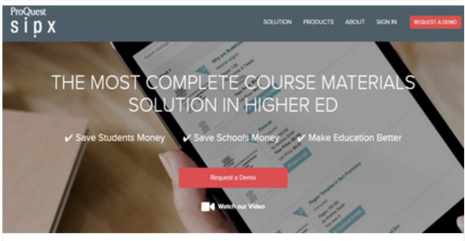

آشنایی با فناوری سی پکس

شهریار صادق گورجی | دوره دوم (1395)، شماره سوم (شهریور 1395) سال و اقبات 2.0 کتابخانه و کتابدار 2.0 | ارسال دیدگاه | 388 بازدید

معرفی فناوری سی پکس!

امی لی پی پکس، که سی پکس[1] نامیده می شود، فناوری جدیدی برای مدیریت منابع درسی رقومی است. این تکنولوژی برای هر نوع نهادهای دانشگاهی و هم دانشجویان به صورت دوجانبه سودمند و با نیازهای خاص دانشگاه ها منطبق است. کتابخانه ها با اشتراک منابع و بهره‌مندکردن دانشجویان و اعضای هیات علمی سعی می کنند با کمترین میزان حق کپی رایت، بیشترین سودمندی را برای کاربران فراهم کنند. بنابراین تمامی اعضا می توانند از منابع خریداری شده در سطح دانشگاه به طور رایگان استفاده کنند. مبحث حق مولف یکی از پیچیده ترین مباحث در استفاده از منابع اطلاعاتی به ویژه منابع الکترونیکی است که با دسترسی های غیرمجاز موجب هزینه و زیان دانشگاهی می شود. از سوی دیگر کتابخانه ها و دانشگاه ها سالانه مبالغ هنگفتی را صرف خرید منابع می کنند که بخش زیادی از این منابع غالبا مورد استفاده قرار نگرفته. لذا سی پکس در صدد است که با درنظر گرفتن هزینه نهادهای هم برای کتابخانه ها و هم برای نشارش مقرون به صرفه باشد.

در حال حاضر سی پکس در چندین موسسه دانشگاهی استفاده و به عنوان تکمیل کننده گردش کارها و زیرساخت های موجود مدرسه ارائه می شود. این فناوری از روشهای نوین آموزش پشتیبانی می کند.[2]

راه های زیادی وجود دارد تا دانشکده ها از فناوری انطباق پذیر می پکس استفاده کنند. این خدمات می تواند به صورت مستقیم یا به واسطه و یا همکاری کتابخانه و کتابفروشی انجام شود. دانشگاه ها برای شروع می توانند از یک مولار زیر استفاده کنند و سپس می پکس را در سطح دانشگاه گسترش دهند:

- دوره های آموزش کتابخانه ای
- یکپارچه سازی با سامانه های مدیریت آموزشی
- کتابفروشیها، مراکز کپی و قسمتهای جزوه های درسی
- آموزش برخط و از راه دور
- برنامه های مطالعات مداوم (به صورت مختلط)
- دوره های موک[3] با ثبت نام آزاد و جهانی

خدمات سازمانی سی پکس شامل جزئیات زیر است:

- استفاده نامحدود از بسته وب برای ایجاد فهرست های سفارشی خودتان ها و ارائه آن به دانشجویان
- راه اندازی و اتصال به منابع خریداری شده کتابخانه و دسترسی رایگان به منابع محتوایهای ارائه شده ناشر، نظام یکپارچه حق مولف
- با توجه به نوع انتخاب شما در استفاده از سی پکس به سامانه آموزش دانشگاه خود متصل می شوید.
- براساس قیمت و ساختار دسترسی، فرصت توزیع استاد و منابع آموزشی ایجاد شده را خواهید داشت
- تجزیه و تحلیل بهره وری تصمیم گیری
- آموزش عملی مدیران، کارکنان پشتیبانی و مربیان
- پشتیبانی بوسیله مشتری و خدمات مجوزهای اضافی برای محتواهایی که به طول خرکار مجوز ندارند.

پروکوئست این خدمات را برای موسسات دانشگاهی آمریکا شروع کرد. سی پکس در سال ۲۰۱۱ در دانشگاه استانفورد برای اولین بار به صورت آزمایشی و به عنوان یک طرح پژوهشی آغاز به کار کرد. پس از آن دانشگاه های نوتردام[4] ، ایلینوی[5] ، دنور[6] ، پیردیو[7] ، تگزاس[8] و ... از این طرح استفاده می کنند. علاوه بر این، سی پکس با طیف گسترده ای از ناشران و تولیدکنندگان محتواها که فرادانه ارائه می دهند به صورت مستقیم ارتباط دارد.[9]

نحوه عملکرد سی پکس

نخست صاحبان، محتوای خود را در مجموعه سی پکس ثبت نام می کنند و برخی قوانین پرداخت و محدودیت های دسترسی را تحاظ می کنند. این محتوا در محل مطمئنی نگهداری می شود. کتابخانه ها نیز می توانند محتوای فهرست های خود و همچنین محتوایهای آزیلمت رایگانی که به صورت آزاد در وب وجود دارد را پس از ارزیابی در مجموعه سی پکس وارد کنند. استاد و جستجوی گلبوداره ای ساده، محتوایهای مرتبط را در بستر وب یا سی پکس پیدا می کنند. سپس لینک آنرا به مباحث درسی دانشجویان اضافه می کند. این عمل معمولا روی سیستم آموزشی دانشگاه انجام می شود. دانشجو روی لینک مربوط کلیک می کند و پس از اعمال تخفیف های لازم، حق استفاده را پرداخت می کند و از منبع دیجیتالی بهره می برد. این دسترسی می تواند با برای خوانندن و یا برای چاپ و یا هردوی اینها باشد.[10]

تصویر ۱ حدی مشخص کننده نحوه عملکرد سی پکس است:

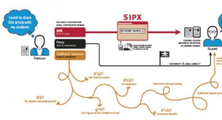

تصویر۱

مزایای استفاده از خدمات سی پکس

استفاده از خدمات می پکس برای کتابخانه ها، مربیان و دانشجویان که همه جا با منابع دوره ها به کمک نیاز دارند، منافع زیادی دارد:

- کتابخانه ها تنها برای یک کاربر واقعی هزینه پرداخت می کنند و ۷۰٪-۶۳٪ در بودجه صرفه جویی می کنند.
- با مجوزهای مدیریتی، در تقاضی و وقت کارکنان صرفه جویی و موجب بهره وری کارکنان می شود.
- با خریداری منابع آموزشی به تصاعدیت کتابخانه و حذف پرداخت حق کپی رایت منابع اشتراکی کتابخانه ۷۰٪-۶۳٪ در هزینه دانشجویان صرفه جویی می شود.
- از تحلیل های بدست آمده می توان برای تصمیم گیری بهتر و مدیریت بودجه استفاده کرد.
- موجب کاهش مسئولیت سوءاستفاده غیرعمدی از منابع دارای حق مولف می شود.
- فهرست جامعی از بیش از ۳۳ میلیون سند پی بی اک، تاشرن به طور خودکار از سی پکس در دسترس است.
- برای دانشجویان و دانشکده امکان ارتباط بصری در همه دوره ها و گردش کارها وجود دارد.

تصویر۲ به طور خلاصه مزایای استفاده از خدمات سی پکس را برای ۴ گروه از کاربران نمایش می دهد.

تصویر۲

نتیجه گیری

در حال حاضر که مراکز آموزشی، پژوهشی و کتابخانه ها و دانشگاه ها با حجم زیادی از اطلاعات مواجه هستند که گاهی استفاده از آنها فرایندی پیچیده و گیج کننده دارد استفاده از سیستمهای یکپارچه سازی دسترسی و استفاده می تواند راهگار بسیار مفیدی باشد. علاوه براین استفاده از این سیستم معمول هزینه های زیادی را به دانشگاه و کاربران تحمیل می کند. این هزینه ها هم هزینه های مالی را دربر دارد و هم هزینه های استفاده نادرست و غیرقانونی. بنابراین سی پکس با شناخت نیاز کاربران مختلف از طیف های مختلف، راهکاری را ارائه می دهد که هر گروه به نیازهای خود دسترسی پیدا کنند. کتابداران با استفاده از این سیستم علاوه بر ارزیابی مجموعه های خود و نشان دادن ارزشمندی آنها، موجب افزایش حجم استفاده از آنها می شوند. تاشرن و تولیدکنندگان، نیازها را شناسایی می کنند و براساس آنها محتواهای مناسب را پیشنهاد می دهند. استادان خوانندی های سودمند و با ارزیابی به به عملکرد نهفته و ارائه می کنند. در نهایت دانشجویان نیز با کمترین هزینه ممکن به بهترین و بیشترین منابع اطلاعاتی دسترسی پیدا می کنند.

پانویس:

۱. SIPX

۲. http://www.sipx.com/wp-content/uploads/2014/07/SIPX_Overview_Dec_15_2012.pdf

۳. https://americanlibrariesmagazine.org/2016/05/02/libraries-open-up/

۴. MOOC

۵. University of Notre Dame

۶. University of Illinois (Urbana-Champaign)

۷. University of Denver

۸. Pepperdine University

۹. University of Texas (Austin)

۱۰. http://proquest.libguides.com/sipx

۱۱. http://www.sipx.com/wp-content/uploads/2014/07/SIPX_Overview_Dec_15_2012.pdf

نویسنده: شهریار صادقی گورجی

Share / Save

برچسب: PROQUEST SIPX | SIPX | عملکرد سی پکس | فناوری سی پکس | پروکوئست

درباره ی شهریار صادقی گورجی

کارشناس ارشد مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد

قبلی: مفرحترین کتابخانه‌های جهان
بعد: تابلوهای کتابخانه

نوشته های مرتبط

نکاتی درباره گوگل اسکولار

۲۰ دی ۱۳۹۵

رابط کاربری بازطراحی شده پروکوئست جایزه جعفاوران چارلستون» را دریافت کرد

پروکوئست مدل جدید سفارش کتاب های الکترونیکی را اجرا می‌کند

آرشیو

- دوره اول (۱۳۹۴)
- شماره اول (مهر ۱۳۹۴)
- شماره دوم (آبان ۱۳۹۴)
- شماره سوم (دی ۱۳۹۴)
- شماره چهارم (اسفند ۱۳۹۴)
- شماره پنجم (ویژه نامه نوروز ۱۳۹۵)
- دوره دوم (۱۳۹۵)
- شماره اول (اردیبهشت ۱۳۹۵)
- شماره دوم (تیرماه ۱۳۹۵)
- شماره سوم (شهریورماه ۱۳۹۵)
- شماره چهارم (آبان ماه ۱۳۹۵)
- شماره پنجم (دی ماه ۱۳۹۵)
- شماره ششم (اسفندماه ۱۳۹۵)

آمار مجله

بازدید امروز: 682
بازدیدکننده امروز: 149
بازدید ماه: 75,238
بازدید سال: 805,134
کل بازدید ها: 943,836
کل نوشته‌ها: 460
تاریخ بهروزشدن سایت: ۰۳-۰۴-۱۳۹۶

نویسنده های بیشتر

- مجله ی کتابدار 2.0 (71)
- نازنین مؤمن زاده (32)
- ملیحه دلنواز (26)
- امیر رمضانی (20)
- معصومه انصاری (18)
- حسین حیدری (16)
- میثم دامنانی (13)
- صبیه مرادی (12)
- فیروزه دوخانی (11)
- فرزانه بهرنو (7)

نصب سایر، توسط سبک تم
تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است 1394 ©